

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

*Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba*

Broj: 01-02-03-13-174/16
R: 04-04,012-04/16

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
ODJELA ZA KOMUNALNE POSLOVE
za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2015. godine**

Brčko, svibanj 2016. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD.....	7
3. OPĆI DIO.....	7
4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE	8
6. NALAZI I PREPORUKE.....	9
6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola	9
6.2. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka.....	10
6.3. Planiranje i izvršenje tekućih izdataka.....	11
6.3.1. Putni troškovi.....	11
6.3.2. Izdatci za tekuće održavanje	12
6.4. Proračun kapitalnih potreba.....	13
6.5. Ostali nalazi	13
6.5.1. Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2015. godine.....	13
6.5.2. Plaćanje po presudama	14
7. KOMENTAR.....	15
8. PRILOZI	16

**Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH**

**Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ**

*Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276*

www.revizija-bd.ba

ODJEL ZA KOMUNALNE POSLOVE

VODITELJU ODJELA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za komunalne poslove Vlade Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Odjel) za razdoblje od 1. 1. - 31. 12. 2015. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Odjela i usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama proračuna. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkrivanje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju kao primjerenost i ponašanje revidiranog Odjela nad sredstvima i imovinom koja mu je dana na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na temelju izvršene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 40/08 i 29/14) i primjenljivom okviru ISSAI revizorskih standarda (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 3/15). Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama proračuna i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupaka je zasnovan na revizorskoj prosudbi, uključujući procjenu rizika nastanka materijalno značajnih pogrešaka

u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za prezentaciju finansijskog poslovanja, radi osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima i zadovoljavaju standarde revizije. Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

Nakon obavljene revizije finansijskog poslovanja za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2015. godine skrećemo pozornost na sljedeće:

- Izdatci za tekuće održavanje javne rasvjete realizirani su u iznosu od 158.765,72 KM. Odjel nije pravodobno pokrenuo postupak odabira izvršitelja usluga tekućeg održavanja javne rasvjete, te je izvršio priznavanje usluga prije potpisivanja Ugovora, zbog čega nije osigurao kontinuiranu kontrolu kvalitete i količine izvršenih usluga (točka 6.3.2.).
- Odjel nije iskazao stvarno stanje stalnih sredstava za iznos nabavne vrijednosti od 29.806,36 KM, koja se fizički ne nalaze na stanju u Odjelu. Povjerenstvo nije priložilo dokaze koji bi potvrdili uzroke nastale razlike, odnosno manjka, što nije sukladno odredbama članka 58 stavka 2 Pravilnika o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH i članaka 2 i 3 Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (točka 6.5.1.).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, izuzev mogućih učinaka napomena danih u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje Odjela tijekom 2015. godine, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora:

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

Nekir Suljagić, dipl. oec.

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjela za 2015. godinu konstatirali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a radi njihovog otklanjanja, dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na implementaciji preporuka danih u Izvješću o reviziji finansijskog poslovanja Odjela za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2014. godine.

Potrebno je pojačati interne kontrole u dijelu izvršavanja Programa rada, pravovremenog pokretanja postupka javne nabave, praćenje rada popisnih povjerenstava, praćenja izvršavanja tekućeg i proračuna kapitalnih potreba i izvješćivanja o službenim putovanjima, a radi efikasnog trošenja javnih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa.

Potrebno je da Odjel, sukladno danim nadležnostima, realizira ciljeva iz Programa rada.

Potrebno je u postupku planiranja, praćenja izvršenja i izvješćivanja o izvršenju proračuna osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH u dijelu usklađivanja odobrenih proračunskih sredstava.

Potrebno je da Odjel, prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna, dosljedno primijeni odredbe Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH, a osobito u dijelu uzroka odstupanja godišnjeg plana značajnih rashoda, analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

Potrebno je naloge za službena putovanja popunjavati sukladno Odluci o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu unošenja izvještaja o troškovima prehrane.

Potrebno je proceduru javne nabave usluga održavanja javne rasvjete pokrenuti pravovremeno, kako se ugovor ne bi zaključivao koncem godine, a odnosio se na kalendarsku godinu i izvršene usluge.

Potrebno je, sukladno Ugovoru o izvođenju radova, kontinuirano kontrolirati kvantitetu i kvalitetu stvarno izvedenih usluga održavanja javne rasvjete.

Potrebno je da Odjel osigura nužne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata, kako bi se stvorile pretpostavke za efikasno i ekonomično trošenje kapitalnog proračuna.

Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada povjerenstva za popis stalnih sredstava i obveza prema izvorima sredstava Odjela osigurati dosljednu primjenu Upute.

Potrebno je da Odjel iskaže stvarno stanje stalnih sredstava na dan 31. prosinca 2015. godine u poslovnim knjigama, te utvrdi stvarne uzroke nastalih razlika, uz

dokumentiranje istih, te poduzme mjere o načinu likvidacije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, pri zaključivanju ugovora, obratiti dužnu pozornost, kako bi ugovorne obveze bile detaljno određene, radi maksimalnog smanjenja mogućnosti izmjena ugovora i rizika odljeva finansijskih sredstava Distrikta.

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za 2015. godinu na temelju ovlasti danih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, drugim relevantnim propisima i na temelju Godišnjeg plana revizije. Revizija je obavljena primjenom adekvatnih metoda revizije i primjenljivim standardima revizije.

3. OPĆI DIO

Unutarnja organizacija i djelokrug rada Odjela utvrđena je Organizacijskim planom broj: 01-014-023085/07 od 7. 12. 2007. godine, sa izmjenama i dopunama od 2008., 2009., 2010., 2011., 2013. i 2015. godine. Odjel je, sukladno obvezi propisanom člankom 19 Odluke o kategorizaciji radnih mjesta u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 10/15) donio Organizacijski plan 5. 8. 2015. godine. Za efikasno izvršenje poslova iz nadležnosti Odjela organiziraju se sljedeći organizacijski dijelovi:

- Pododjel za razvitak strategije komunalnih usluga,
- Pododjel za kapitalne investicije.

Utvrđene su sljedeće nadležnosti organizacijskih dijelova Odjela:

a) Pododjel za razvitak strategije komunalnih usluga:

- izrađuje nacrtu strategije za upravljanje i opskrbu Brčko distrikta BiH električnom energijom, vodom i plinom i strategije za upravljanje čvrstim otpadom i otpadnim vodama,
- organizira javnu raspravu i stručnu raspravu o nacrtu strategija u komunalnoj oblasti,
- izrađuje strategiju razvitka usluga u komunalnoj djelatnosti,
- vrši promociju strategije, edukaciju zainteresiranih radi upoznavanja sa strateškim ciljevima,
- izrađuje akcijski plan implementacije programa i projekata u komunalnoj oblasti,
- vrši nadzor i izvješćuje voditelja Odjela o provedbi politike pružanja komunalnih usluga,
- provodi proces unapređenja i modernizacije ulične rasvjete,
- priprema nacрте zakona i podzakonske akte voditelju,
- izdaje odobrenja i suglasnosti iz svoje nadležnosti,
- ispituje tržište komunalnih usluga, prati i analizira politiku cijena u komunalnoj oblasti,
- priprema socioekonomsku analizu u oblasti komunalnih usluga.

b) Pododjel za kapitalne investicije:

- analizira stanje infrastrukture po vrstama, lokaciji i stupnju razvijenosti,
- predlaže mjere za unapređenje razvitka komunalne infrastrukture,
- predlaže uvođenje suvremenih materijala u komunalnoj infrastrukturi,
- vrši analizu potreba poslovnog okruženja za razvitak i unapređenje komunalne infrastrukture,
- priprema prijedlog programa i plana realizacije kapitalnih investicija,
- realizira planove i programe investicijskih aktivnosti u Brčko distriktu BiH,

- sudjeluje u izradama studija izvodljivosti infrastrukturnih projekata u oblasti komunalne infrastrukture,
- priprema nacрте zakonskih i podzakonskih akata iz svoje nadležnosti,
- organizira nadzor nad realizacijom investicijskih projekata,
- ispituje tržište u oblasti komunalnih usluga radi razvitka komunalne infrastrukture.

Organizacijskim planom Odjela je predviđeno 15 pozicija, a na dan 31. 12. 2015. godine u Odjelu je bilo 11 zaposlenika.

Odjel je smješten u zgradi Vlade, Bulevar mira broj 1, Brčko.

4. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Odjela za 2015. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja proračuna, ocjena sustava internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja iz svoje nadležnosti i ovlastima sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da na temelju prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome je li finansijsko poslovanje obavljeno sukladno zakonskim važećim propisima, kao i primjerenog ponašanja rukovoditelja Odjela nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga, revizija je planirana i izvršena radi pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što učinkovitiju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Obujam revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjima na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH izvršio je reviziju finansijskog poslovanja Odjela za 2014. godinu o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji, te izrazilo mišljenje s rezervom. Odjelu je predloženo osam preporuka.

Radi realizacije preporuka Odjel je usvojio Akcijski plan broj: 13-002530/15 od 10. 9. 2015. godine. Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću za 2014. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

- **Realizirane preporuke**

Odjel je realizirao preporuku koja se odnosila na sastavljanje Programa mjera sa rokovima za prevladavanje propusta i nepravilnosti utvrđenih revizorskim Izvješćem.

- **Nerealizirane preporuke**

Odjel nije realizirao preporuke, a odnosile su se na sljedeće:

- osiguranje dosljedne primjene svih pisanih procedura i pravila, kao i praćenje sustava internih kontrola, radi uspostavljanja funkcionalnog sustava internih kontrola, a radi učinkovitog trošenja javnih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa;
- sastavljanje obrazloženja o realizaciji proračuna dosljednim primjenjivanjem odredbi Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna, posebno u dijelu suštinskog obrazloženja uzroka i posljedica odstupanja značajnih pozicija rashoda i izdataka u odnosu na plan;
- kontinuirano kontroliranje kvalitete i kvantitete stvarno izvedenih usluga održavanja ulične rasvjete;
- osiguravanje nužnih uvjeta za realizaciju kapitalnih projekata čime bi se stvorile pretpostavke za efikasno i ekonomično trošenje kapitalnog proračuna;
- nije vršen prijam izvršenih usluga javne rasvjete;
- vršenje popisa imovine u roku propisanom Uputom o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstva, tražbina i obveza;
- iskazivanje stvarnog stanja stalnih sredstava na dan 31. 12. 2015. godine u poslovnim knjigama, te utvrđivanje stvarnih uzroka nastalih razlika, uz njihovo dokumentiranje, te poduzimanje mjera o načinu likvidacije manjkova sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu.

Odjel je **poduzimao aktivnosti** u dijelu izvršenih usluga javne rasvjete, i to: zatraženo je od JP „Komunalno Brčko“ da se uz račune za utrošenu električnu energiju dostave rekapitulacije po mjernim mjestima, popisi prijavljenih kvarova, radne naloge za izvršene intervencije i trebovanje materijala, kako bi se usporedilo s potpisanim Ugovorom o održavanju javne rasvjete.

Potrebno je da Odjel poduzme aktivnosti na implementaciji preporuka danih u Izvješću o reviziji financijskog poslovanja Odjela za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2014. godine.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava nužno je imati uspostavljen funkcionalan sustav internih kontrola, koji je odgovornost menadžmenta. Čimbenik koji najviše utječe na funkcionalnost istih je povoljno kontrolno okruženje koje ponajprije dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih i ostalih propisa.

Odjel je usvojio sljedeće podzakonske akte: Pravilnik o internoj kontroli Odjela za komunalne poslove Vlade Brčko distrikta BiH, Pravilnik o darovima i promidžbenom materijalu, Pravilnik o načinu očitavanja, obračuna, fakturiranja i plaćanja isporučene električne energije za javnu rasvjetu, Pravilnik o pravilima ponašanja službenika i namještenika, Pravilnik o internim procedurama i postupcima u realizaciji projekata, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodovodnih, odvodnih i elektroenergetskih objekata, Pravilnik o internoj kontroli korištenja vozila, korištenja pogonskog goriva i održavanja vozila.

Tijekom 2015. godine donesena su rješenja kojima su dane ovlasti za pojedine administrativne poslove (uredsko poslovanje, rukovanje i uporaba pečata, prijam predmeta u elektroničkom i fizičkom obliku, preuzimanje sadržaja i materijala upućenih članovima Vlade e-poštom, prijam računa, službenih glasnika, časopisa itd.).

Nakon provedene revizije finansijskog poslovanja za 2015. godinu utvrdili smo, da sustav internih kontrola nije funkcionirao u dijelu:

- realizacije Programa rada,
- preraspodjele neutrošenih proračunskih sredstava,
- sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna,
- popunjavanja naloga za službena putovanja,
- pravovremenog pokretanja postupka javne nabave i kontinuirane kontrole kvantitete i kvalitete stvarno izvedenih usluga održavanja javne rasvjete,
- efikasnog i ekonomičnog trošenja kapitalnog proračuna,
- vršenja popisa stalnih sredstava po uredima i stavljanja naljepnice s pripadajućim inventurnim brojem, iskazivanja stvarnog stanja stalnih sredstava, kao i pridržavanja propisanih rokova pri obavljanju popisa.

Potrebno je pojačati interne kontrole u dijelu izvršavanja Programa rada, pravovremenog pokretanja postupka javne nabave, praćenje rada popisnih povjerenstava, praćenja izvršavanja tekućeg i proračuna kapitalnih potreba i izvješćivanja o službenim putovanjima, a radi učinkovitog trošenja javnih sredstava i dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih propisa.

6.2. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Člankom 24 Zakona o javnoj upravi Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/07, 2/08, 43/08 i 9/13) je propisana nadležnost Odjela.

Odjel je donio Program rada za 2015. godinu sa osam ciljeva, i to:

- Realizacija planiranog kapitalnog proračuna za 2013., 2014. i 2015. godinu i operativnog proračuna za 2015. godinu;
- Unapređenje i poboljšanje općih komunalnih usluga na prostoru Brčko distrikta BiH;
- Unapređenje i poboljšavanje rada Odjela u djelokrugu njegovih nadležnosti;
- Završetak izgradnje projekta „Izgradnja novog transportnog cjevovoda za vodoopskrbu vodotornja Vrankićka iz Tvornice vode Plazulje“ – Brčko distrikt BiH;
- Izgradnja aneksa glavnog projekta GTC Plazulje – Potočari i pripadajućih hidrotehničkih objekata za vodoopskrbu grada, prigradskih naselja i gravitirajućih industrijskih zona na području Brčko distrikta BiH sa izvorišta Plazulje;
- Administrativna priprema projekta VDS Stjekovica – Rašljani (realizacija svih administrativnih aktivnosti i pokretanje javne nabave za izbor izvođača radova);
- Premještanje i realizacija projekta 35 kV dalekovodnih sustava iz oblasti elektroenergetskih sustava;
- Izrada idejnih i glavnih projekata, kao i njihova realizacija u svrhu proširenja javne rasvjete u Brčko distriktu BiH.

Sukladno planiranim ciljevima, po isteku godine Odjel je izradio Izvješće o radu u kojem su za svaki planirani cilj obrađene aktivnosti koje su provedene tijekom godine.

Iz Izvješća o radu je vidljivo da je Odjel tijekom 2015. godine provodio planirane aktivnosti iz svoje nadležnosti. Odjel i dalje bilježi slabe rezultate u oblasti realizacije projekata iz oblasti komunalne infrastrukture, dok su ciljevi vezani za unapređenje i poboljšanje općih komunalnih usluga i rada Odjela u djelokrugu njegove nadležnosti djelomično ispunjeni.

Potrebno je da Odjel, sukladno danim nadležnostima, realizira ciljeve iz

Programa rada.

6.3. Planiranje i izvršenje tekućih izdataka

Tekući proračun Odjela za 2015. godinu odobren je u iznosu od **2.576.303,29 KM**, a izvršen u iznosu od **2.533.481,19 KM** ili **98,34 %** (tablica broj 1 u prilogu Izvješća)

Odjel je planirao proračun za 2015. godinu po analitičkim pozicijama, suglasno Zakonu o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilniku o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH. Unutarnjom preraspodjelom su neutrošena sredstva pozicija izdataka za komunalne usluge, usluge prijevoza i goriva, ugovorenih usluga, nabave materijala i sitnog inventara, unajmljivanja imovine i opreme, putnih troškova i tekuće održavanje u iznosu od 70.000,00 KM prenesena na drugu poziciju - izdatci za energiju. Praćenje izvršenja proračuna ne vrši se po odobrenim pozicijama, nego u okviru sintetičke pozicije rashoda, što ne osigurava namjensko korištenje sredstava, sukladno odredbama članka 14 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i članaka 2, 4 i 5 Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH.

Člancima 21 i 22 Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna je utvrđena obveza proračunskih korisnika da, na zahtjev Direkcije za financije, uz izvješće o realizaciji proračuna, dostave tekstualni dio s obrazloženjem strukture troškova, uzroka neproporcionalnog izvršenja godišnjeg plana i ocjenu očekivanog rezultata na koncu godine, najvažnije uzroke odstupanja izvršenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i mjere koje će biti poduzete radi otklanjanja eventualnih poremećaja. Pored navedenog, u tekstualnom dijelu izvješća treba ukratko prezentirati analizu stalnih sredstava, izvršenje popisa, stopu otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu i slično.

Uvidom u kvartalna obrazloženja izvršenja proračuna Odjela, uočili smo da obrazloženja nisu adekvatna i ne objašnjavaju uzroke odstupanja za svaki ekonomski kod. Izuzev navedenog, obrazloženjem nisu obuhvaćeni analiza stalnih sredstava, izvršenje popisa, stopa otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisanosti, a što nije sukladno člancima 21 i 22 navedenog Pravilnika.

Potrebno je u postupku planiranja, praćenja izvršenja i izvješćivanja o izvršenju proračuna osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o načinu pripreme zahtjeva za izradu proračuna Brčko distrikta BiH u dijelu usklađivanja odobrenih proračunskih sredstava.

Potrebno je da Odjel, prilikom sastavljanja obrazloženja o realizaciji proračuna, dosljedno primijeni odredbe Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u Brčko distriktu BiH, a osobito u dijelu uzroka odstupanja godišnjeg plana značajnih rashoda, analize stalnih sredstava, izvršenja popisa, stope otpisanosti stvari i prava koja podliježu otpisu.

6.3.1. Putni troškovi

Putni troškovi su odobreni u iznosu od **8.000,00 KM**, a izvršeni u iznosu od **6.182,83 KM**, ili 77,29 %. U okviru ove pozicije ostvareni su troškovi dnevnica u zemlji u iznosu od 500,00 KM i troškovi dnevnica u inozemstvu u iznosu od 2.760,00 KM.

Člankom 9 stavkom 2 Odluke o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH regulirano je da izvješće o službenom putovanju obvezno sadrži: razlog putovanja, cilj putovanja i izjavu - jesu li plaćeni troškovi smještaja i prehrane. Uvidom u naloge za službeno putovanje od 29. 5. i 3. 11. 2015. godine utvrdili smo da isti ne sadrže izjave o tome jesu li plaćeni troškovi prehrane, što nije sukladno navedenoj Odluci.

Potrebno je naloge za službena putovanja popunjavati sukladno Odluci o vrsti i visini naknada troškova službenog putovanja u tijelima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu unošenja izjave o troškovima prehrane.

6.3.2. Izdatci za tekuće održavanje

Izdatci za tekuće održavanje odobreni su u iznosu od **252.087,00 KM**, a izvršeni u iznosu od **243.276,21 KM**, ili 96,50 %. U okviru ove pozicije iskazani su **izdatci za tekuće održavanje javne rasvjete** u iznosu od **158.765,72 KM**.

Na temelju članka 18 Zakona o javnim nabavama (Službeni glasnik BiH, broj 39/14) **voditelj Odjela je donio Odluku o pokretanju postupka javne nabave** broj: 13-001796/15 od 10. 7. 2015. godine. Zakonska osnova za provedbu pregovaračkog postupka javne nabave, bez objave obavijesti, nalazi se u članku 21 točki c) Zakona o javnim nabavama i članku 126 stavku 3 Zakona o komunalnim djelatnostima (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 30/04, 24/07 i 9/13) kojim je propisano da javnu rasvjetu postavlja i održava davatelj komunalne usluge nadležan za distribuciju električne energije. Dana 1. 9. 2015. godine Odjel je uputio poziv JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. za sudjelovanje u pregovaračkom postupku. S nadležnim davateljem usluga održavanja javne rasvjete za 2015. godinu **Ugovor je zaključen tek 3. 12. 2015.** godine. Istim je propisano da će za ugovorene usluge korisnik usluga vršiti plaćanja na temelju privremenih situacija u roku od 30 dana od ispostavljanja fakture za izvršene usluge (članak 2), dok je razdoblje u kome će se izvršavati ugovorene usluge do 31. 12. 2015. godine (članak 3). Također, člankom 4 Ugovora je regulirano da će korisnik usluga pratiti izvršenje ugovornih usluga (dnevno i tjedno), stavljati eventualne primjedbe na količinu i kvalitetu usluga, te ovjeravati ispostavljene fakture dostavljene od davatelja usluga. Na temelju članka 4 Ugovora donesena je Odluka o imenovanju nadzornog organa broj: 13-001769/15 od 15. 12. 2015. godine. S obzirom kada je imenovan nadzorni organ, isti nije mogao obavljati obveze predviđene Odlukom.

Na ime navedenih usluga dana 28. 12. 2015. godine ispostavljena je faktura broj: FAK-20-1798/2015, koja se odnosi na usluge izvršene prije potpisivanja ugovora, odnosno za razdoblje 1. 1. - 8. 9. 2015. godine. Uz navedenu fakturu nalazi se Izjava nadzornog organa od 31. 12. 2015. godine o dostavljenoj fakturi kojom potvrđuje da je tvrtka JP „Komunalno“ Brčko – davatelj usluge, dostavila svu potrebnu dokumentaciju (zahtjevi kupaca upućeni Službi za održavanje javne rasvjete, trebovanja iz magazina i tablice izvršenih popravaka javne rasvjete) i da se faktura u iznosu od 158.765,72 KM može platiti. Dakle, nadzorni organ je bez pravovremene i suštinske kontrole naknadno potvrdio da su usluge održavanja javne rasvjete izvršene.

Nepravodobnim zaključivanjem ugovora nisu stvoreni uvjeti za izvršavanje pravovremene, efektivne i efikasne kontrole stvarno izvedenih količina i kvalitete ugovorenih radova, kako je to regulirano člankom 4 zaključenog Ugovora. Odjel nije dosljedno postupio po zaključenom ugovoru u dijelu dokumentiranja uvođenja izvođača u posao i vrste i obujma izvršenih radova. Ne postoje ovjerene privremene situacije za izvedene radove održavanja javne rasvjete, niti postoji zapisnik o primopredaji izvedenih radova.

Dakle, Ugovor o održavanju javne rasvjete je zaključen naknadno, odnosno na koncu godine, a usluge su pružane tijekom godine. Kontrola usluga nije vršena pravodobno, te ne možemo potvrditi da su iste izvršene u prikazanom obujmu, odnosno u fakturiranoj vrijednosti.

Potrebno je proceduru nabave usluga održavanja javne rasvjete pokrenuti pravovremeno, kako se ugovor ne bi zaključivao koncem godine, a odnosio se na kalendarsku godinu i već izvršene usluge.

Potrebno je, sukladno Ugovoru o izvođenju radova, kontinuirano kontrolirati kvantitetu i kvalitetu stvarno izvedenih usluga održavanja javne rasvjete.

6.4. Proračun kapitalnih potreba

Proračun kapitalnih potreba za razdoblje 2013. - 2015. godina je odobren u iznosu **22.124.200,28** KM, a izvršen u iznosu od **6.422.089,65** ili 29,03 %. Odobreni proračun kapitalnih potreba za 2015. godinu iznosi **2.722.400,68** KM, a izvršen je u iznosu od **121.424,24** KM, što čini **4,38** %. (Tablica 2 u prilogu Izvješća).

Ukupno neutrošena sredstva kapitalnog proračuna za razdoblje 2013. - 2015. godina iznose **15.702.110,63** KM, od čega se na **2013.** godinu odnosi iznos od **5.018.461,46** KM, koji sa istekom 2015. godine nije operativan. Prema Izvješću o radu Odjela uzrok niskog stupnja realizacije kapitalnih projekata je nedovoljan broj izvršitelja u odnosu na brojnost projekata, složenost i dugotrajnost administrativnih procedura u svezi s pripremom i realizacijom kapitalnih projekata, umirovljenje i višemjesečno izbivanje zaposlenih, asistencije zaposlenika i sudjelovanje u radu na projektima drugih odjela, dugotrajnost i složenost procedura u svezi sa popunjavanjem ispražnjenih radnih mjesta i privremena personalna rješenja na radnom mjestu pravnika.

Također, ovako nizak postotak izvršenja kapitalnog proračuna ukazuje da se vrši kandidiranje projekata, a da za iste prethodno nisu osigurane potrebne pretpostavke za njihovu realizaciju.

Potrebno je da Odjel osigura nužne uvjete za realizaciju kapitalnih projekata, kako bi se stvorile pretpostavke za efikasno i ekonomično trošenje kapitalnog proračuna.

6.5. Ostali nalazi

6.5.1. Godišnji popis sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2015. godine

Sukladno članku 58 Pravilnika o računovodstvu Brčko distrikta BiH, voditelj Odjela donio je Odluku o imenovanju Povjerenstva za popis stalnih sredstava i obveza prema izvorima sredstava Odjela za komunalne poslove broj: 13-002939/15 od 21. 10. 2015. godine. Zadatak Povjerenstva je da stručno i odgovorno, sukladno Uputi o radu popisnih povjerenstava, obavljanju popisa stalnih sredstava, tražbina i obveza sastave plan rada i izvrši popis u Odjelu sa stanjem na dan 31. 12. 2015. godine, te da izvješća o izvršenom popisu dostave Središnjem popisnom povjerenstvu, najkasnije do 15. 1. 2016. godine.

Uvidom u izvješće o izvršenom popisu utvrđeno je da Povjerenstvo nije na vidnom mjestu stavilo naljepnice s pripadajućim inventurnim brojem kod popisa stalnih sredstava, nije sastavilo popise po uredima uz potpis službenika iz tog ureda, niti je najkasnije do 15. siječnja iduće godine obavilo popis i dostavilo izvješće Središnjem povjerenstvu i Trezoru, a što nije sukladno članku 3 stavku 1 b) i c), te članku 7 stavku 1 a) i b) Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08). Popisne liste su predane Središnjem popisnom povjerenstvu i Trezoru dana 29. 1. 2016. godine, odnosno nakon propisanog roka.

Nadalje, ustanovili smo da su u popisnim listama Odjela evidentirana stalna sredstva nabavne vrijednosti **29.806,36 KM**, za koja je sastavljen zapisnik. U istom se navodi da su navedena sredstva sporna, jer se fizički ne nalaze na stanju u Odjelu. Popis je izvršen formalno, te Odjel nije uskladio knjigovodstvenu evidenciju sa stvarnim stanjem. I pored toga, što stalna sredstva postoje u knjigovodstvenoj evidenciji, povjerenstvo za popis nije priložilo **dokaze koji bi potvrdili uzroke nastale razlike, odnosno manjka**, što nije sukladno odredbama članka 58 stavka 2 Pravilnika o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH i članaka 2 i 3 Upute.

Potrebno je pravodobnim pripremama i praćenjem rada povjerenstva za popis stalnih sredstava i obveza prema izvorima sredstava Odjela osigurati dosljednu primjenu Upute.

Potrebno je da Odjel iskaže stvarno stanje stalnih sredstava na dan 31. prosinca 2015. godine u poslovnim knjigama, te utvrdi stvarne uzroke nastalih razlika, uz dokumentiranje istih, te poduzme mjere o načinu likvidacije sukladno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu Brčko distrikta BiH.

6.5.2. Plaćanje po presudama

Dana 4. 7. 2006. godine zaključen je Ugovor broj: 01-014-008504/06 o projektiranju i izgradnji sustava za pročišćavanje vode rijeke Save u pitku vodu kapaciteta 330 l/s (po sistemu „ključ u ruke“).

Izabrani ponuđač – tužitelj je pokrenuo zahtjevom arbitražu dana 3. 1. 2013. godine kod Međunarodnog arbitražnog suda Međunarodne trgovačke komore.

Odlukom Arbitražnog vijeća Međunarodne trgovačke komore broj: 19214/MHM koja je donesena dana 26. 10. 2015. godine, Brčko distrikt BiH, je kao tuženi obavezan klijentu „Higra“ d. o. o. Bijeljina, kao tužitelju isplatiti:

- **Na ime razlike u cijeni** iznos od 586,912,63 EUR-a (1.149.351,00 KM) sa zakonskom zateznom kamatom na navedeni iznos počevši od dana 16. 8. 2012. godine (zakonska zatezna kamata obračunata na navedeni iznos na dan 10. 11. 2015. godine iznosi 196.752,48 KM);
- **Na ime naknadno izvršenih radova** iznos od 298.127,20 EUR-a (583.174,13 KM) sa zakonskom zateznom kamatom na navedeni iznos počevši od dana 31. 3. 2011. godine (zakonska zatezna kamata obračunata na navedeni iznos na dan 1. 11. 2015. godine iznosi 147.845,03 KM);
- **Na ime troškova arbitražnog postupka** isplati (75 %) od ukupno prouzrokovanih troškova postupka, odnosno iznos od 191.250,00 USD (338.168,25 KM).

Dakle, navedenom Odlukom, Distrikt kao strana koja je u pretežnom dijelu (75 %) izgubila arbitražni postupak, obavezna je nadoknaditi ukupan iznos od 2.415.290,89 KM.

Direkcija za financije je nalogom za prijenos sredstava broj: 160670 od 30. 11. 2015. godine, dana 7. 12. 2015. godine platila iznos od 2.415.290,89 KM.

Potrebno je, pri zaključivanju ugovora, obratiti dužnu pozornost, kako bi ugovorne obveze bile detaljno određene, s ciljem maksimalnog smanjenja mogućnosti izmjena ugovora i rizika odljeva financijskih sredstava Distrikta.

7. KOMENTAR

Odjelu je uručen Nacrt izvješća o reviziji financijskog poslovanja za 2015. godinu broj: 01-02-03-124/16 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Odjel se izjasnio dopisom broj: 48-000546/16 od 28. 4. 2016. godine i izuzev obrazloženja, nije imao primjedbi na nalaze sadržane u Nacrtu izvješća, te je ovo Izvješće konačno.

Tim za reviziju

Božo Zimonjić, dipl. oec.

Tatjana Pavlović - Klašnić, dipl. iur.

8. PRILOZI

Struktura planiranih i ostvarenih tekućih izdataka po pozicijama 2015. godine

Tablica br. 1

Ekonomski kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani tekući proračun	Izvršenje tekućeg proračuna	Postotak izvršenja (4/3)100
1	2	3	4	6
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	325.599,24	308.821,51	94,85
611100	Bruto plaće i naknade	302.485,24	297.067,77	98,21
611200	Naknade troškova zaposlenih	23.114,00	11.753,74	50,85
612100	Doprinos na teret poslodavca	7.348,05	5.933,44	80,75
613000	Izdatci za materijal usluge	2.243.356,00	2.218.726,24	98,90
613100	Putni troškovi	8.000,00	6.182,83	77,29
613200	Izdatci za energiju	1.940.000,00	1.933.070,18	99,64
613300	Izdatci za komunalne usluge	5.300,00	4.844,65	91,41
613400	Nabava materijala	6.000,00	4.708,84	78,48
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	3.500,00	3.232,66	92,36
613700	Izdatci za tekuće održavanje	252.087,00	243.276,21	96,50
613800	Izdatci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	2.000,00	1.282,93	64,15
613900	Ugovorene usluge	26.469,00	22.127,94	83,60
	UKUPAN TEKUĆI PRORAČUN	2.576.303,29	2.533.481,19	98,34

Proračun kapitalnih potreba

Tablica br. 2

God.	Planirani kapitalni proračun po godinama (stanje 1. 1. 2015. god.)	Izvršenje kapitalnog proračuna do 1. 1. 2015. g.	Izvršenje Kapit. proračuna u 2015. god.	Izvršeno na dan 31.12.2015. godine (3+4)	Neurošena planirana sredstava na dan 31.12.2015. (2-5)	% izvršenja na dan 31.12.2015 (5/2 x 100)
1	2	3	4	5	6	7
2013.	7.736.678,63	1.686.690,94	1.031.526,23	2.718.217,17	5.018.461,46	35,13
2014.	11.615.120,97	642.545,99	2.939.902,25	3.582.448,24	8.032.672,73	30,84
2015.	2.772.400,68	-	121.424,24	121.424,24	2.650.976,44	4,38
Ukupno	22.124.200,28	2.329.236,93	4.092.852,72	6.422.089,65	15.702.110,63	29,03